

**ROČNÍ ZPRÁVA
O VÝSLEDKU HOSPODAŘENÍ
ČESKÉ NÁRODNÍ BANKY**

2008

V Praze dne 24. března 2009

Doc. Ing. Zdeněk Tůma, CSc.
guvernér České národní banky

VÝROK NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Bankovní radě České národní banky:

- I. Ověřili jsme soulad přiložené Roční zprávy o výsledku hospodaření České národní banky („Zpráva“) s účetní závěrkou České národní banky (dále jen „ČNB“) k 31. prosinci 2008. Za správnost Zprávy je zodpovědné vedení ČNB. Naším úkolem je vydat na základě provedeného ověření stanovisko o souladu Zprávy s účetní závěrkou.

Ověření jsme provedli v souladu s Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. Tyto standardy vyžadují, aby auditor naplánoval a provedl ověření tak, aby získal přiměřenou jistotu, že informace obsažené ve Zprávě, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných souvislostech v souladu s příslušnou účetní závěrkou. Účetní informace obsažené ve Zprávě jsme sesouhlasili s informacemi uvedenými v účetní závěrce k 31. prosinci 2008. Jiné než účetní informace získané z účetní závěrky a z účetních knih ČNB jsme neověřovali. Jsme přesvědčeni, že provedené ověření poskytuje přiměřený podklad pro vyjádření výroku auditora.

Podle našeho názoru jsou účetní informace uvedené ve Zprávě ve všech významných souvislostech v souladu s účetní závěrkou ČNB.

- II. Ověřili jsme též účetní závěrku ČNB k 31. prosinci 2008, která není součástí této zprávy a ke které jsme 20. února 2009 vydali výrok následujícího znění:

„Ověřili jsme přiloženou účetní závěrku České národní banky sestavenou k 31. prosinci 2008 za období od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2008, tj. rozvahu, výkaz zisku a ztráty a přílohu, včetně popisu používaných významných účetních metod. Údaje o České národní bance jsou uvedeny v bodě 1 přílohy této účetní závěrky.

Odpovědnost statutárního orgánu účetní jednotky za účetní závěrku

Za sestavení účetní závěrky v souladu s účetními předpisy platnými v České republice a za věrné zobrazení skutečností v ní odpovídá vedení České národní banky. Jeho odpovědností je navrhnout, zavést a zajistit vnitřní kontroly nad sestavováním účetní závěrky a věrným zobrazením skutečností v ní tak, aby neobsahovala významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou, zvolit a uplatňovat vhodné účetní metody a provádět účetní odhady, které jsou s ohledem na danou situaci přiměřené.

Odpovědnost auditora

Naším úkolem je vydat na základě provedeného auditu výrok k této účetní závěrce. Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech, Mezinárodními auditorskými standardy a souvisejícími aplikačními doložkami Komory auditorů České republiky. V souladu s těmito předpisy jsme povinni dodržovat etické normy a naplánovat a provést audit tak, abychom získali přiměřenou jistotu, že účetní závěrka neobsahuje významné nesprávnosti.

Audit zahrnuje provedení auditorských postupů, jejichž cílem je získat důkazní informace o částkách a skutečnostech uvedených v účetní závěrce. Výběr auditorských postupů závisí na úsudku auditora, včetně toho, jak auditor posoudí rizika, že účetní závěrka obsahuje významné nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou. Při posuzování těchto rizik auditor přihlédne k vnitřním kontrolám, které jsou relevantní pro sestavení účetní závěrky a věrné zobrazení skutečností v ní. Cílem posouzení vnitřních kontrol je navrhnout vhodné auditorské postupy, nikoli vyjádřit se k účinnosti vnitřních kontrol. Audit zahrnuje též posouzení vhodnosti použitých účetních metod, přiměřenosti účetních odhadů provedených vedením společnosti i posouzení celkové prezentace účetní závěrky.

Domníváme se, že získané důkazní informace jsou dostatečné a vhodné a jsou přiměřeným základem pro vyjádření výroku auditora.

Výrok auditora

Podle našeho názoru účetní závěrka ve všech významných souvislostech věrně a poctivě zobrazuje aktiva, pasiva a finanční situaci České národní banky k 31. prosinci 2008 a výsledky jejího hospodaření za období od 1. ledna 2008 do 31. prosince 2008 v souladu s účetními předpisy platnými v České republice."

A stylized signature of the Ernst & Young firm, consisting of the letters 'EY' in a cursive, handwritten style.

Ernst & Young Audit, s.r.o.
osvědčení č. 401
zastoupený partnerem

A handwritten signature of Magdalena Souček in black ink.

Magdalena Souček
auditor, osvědčení č. 1291

20. února 2009
Praha, Česká republika

<u>Obsah:</u>	strana
I. Úvod.....	1
II. Náklady a výnosy	2
II. 1. Shrnutí – celkově	2
II. 2. Oblast měnová	3
II. 3. Oblast emise a správy oběživa	9
II. 4. Oblast provozní	10
III. Aktiva a pasiva	14
III. 1. Shrnutí – celkově	14
III. 2. Popis věcného obsahu vybraných položek aktiv a pasiv	14
III. 3. Výdaje na pořízení majetku	17
III. 4. Stav vlastního kapitálu	20
IV. Rozdělení hospodářského výsledku	21
V. Odvod volného zůstatku zisku do státního rozpočtu	22
VI. Vedení účtů a poskytování bankovních služeb právnickým osobám..	23
VII. Závěr	24

Příloha č. 1 - Srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2008 a 2007

Příloha č. 2 - Přehled aktiv a pasiv ČNB ke konci roku 2008 a 2007

Příloha č. 3 - Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2008

Příloha č. 4 - Jmenovitý seznam právnických osob podle § 34 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů

I. Úvod

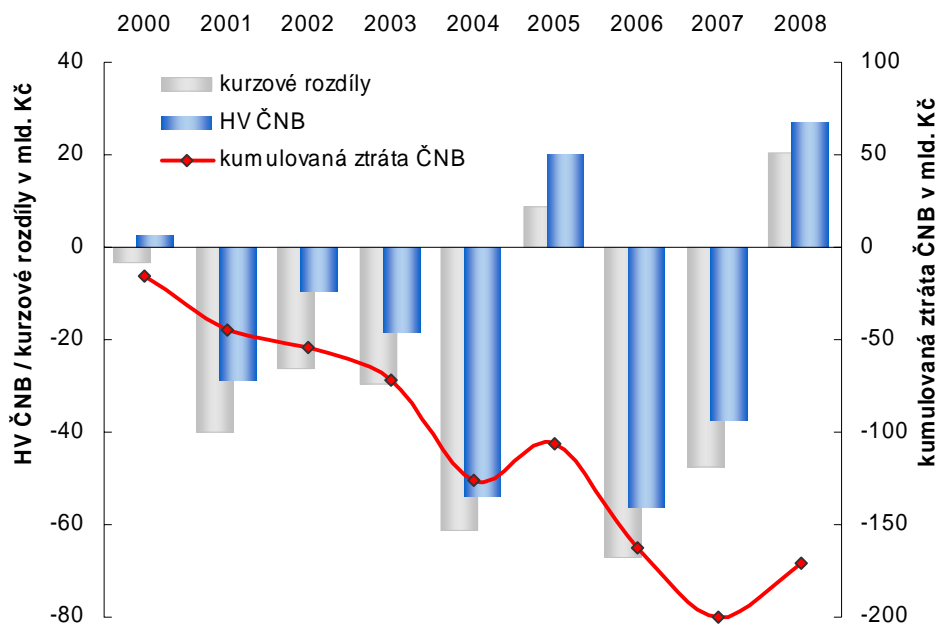
Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů (v dalším textu Zprávy jen „zákon o ČNB“), ukládá České národní bance, aby do tří měsíců po skončení kalendářního roku předložila Poslanecké sněmovně k projednání roční zprávu o výsledku svého hospodaření. Předkládaná roční zpráva vychází z účetní závěrky za rok 2008 a rozboru výsledku hospodaření.

Správnost roční účetní závěrky byla v souladu se zákonem o ČNB ověřena auditorem, firmou Ernst & Young Audit, s. r. o., který zároveň ověřil soulad této zprávy s účetní závěrkou.

Hlavním úkolem České národní banky je zajišťování cenové stability. Této prioritě je plně podřízeno provádění měnové politiky, a to bez ohledu na výši dosažených nákladů a výnosů. Měnové operace ČNB se promítají do účetního hospodářského výsledku, který proto i přes snahu centrální banky o hospodárnost není a nemůže být indikátorem vypovídajícím o skutečné kvalitě hospodaření.

Z hlediska dosaženého hospodářského výsledku je možno považovat rok 2008 jednoznačně za úspěšný. Příznivý výsledek byl dosažen zejména vlivem kurzových zisků, které ČNB vykázala v důsledku pohybu měnových kurzů, a dále díky výsledkům dosaženým při správě devizových rezerv. Pozitivně lze hodnotit i vývoj provozních nákladů a výnosů. ČNB se daří dlouhodobě udržovat stabilní úroveň provozních nákladů, a to navzdory rozšíření povinností vyplývajících z výkonu dohledu nad finančním trhem a nově i ochrany spotřebitele v této oblasti. Průběžně rostoucí náklady vynakládané ČNB na zaměstnance jsou kompenzovány efektivnějším hospodařením ve správní činnosti a provozu objektů a zařízení.

Graf č. 1 - Vývoj hospodářského výsledku ČNB v letech 2000 - 2008

II. Náklady a výnosy

II. 1. Shrnutí – celkově

Hospodářský výsledek ČNB za rok 2008 skončil ziskem ve výši 29 128 mil. Kč. Výnosy činily 68 811 mil. Kč a náklady 39 683 mil. Kč.

V měnové oblasti bylo dosaženo kladné saldo nákladů a výnosů ve výši 31 311 mil. Kč, což je v meziročním srovnání nárůst o 66 654 mil. Kč. Výraznou meziroční změnu ovlivnily především kurzové rozdíly, a to v objemu 67 879 mil. Kč. V oblasti správy devizových rezerv vzrostlo kladné saldo o 1 239 mil. Kč. Náklady na sterilizaci a úročení povinných minimálních rezerv se meziročně zvýšily o 2 372 mil. Kč, neboť základní úrokové sazby ČNB byly po většinu roku 2008 vyšší než v předchozím období a k jejich výraznému poklesu došlo až v závěru roku. V segmentu klientských operací vzrostly úrokové náklady z běžných a vkladových účtů klientů. V souvislosti s přechodem na novou platformu, zajišťující mezibankovní platební styk, ČNB snížila některé poplatky, což ovlivnilo celkovou výši výnosů dosaženou v této oblasti na konci roku 2008. Výsledkem pak byl pokles kladného salda nákladů a výnosů z klientských operací o 199 mil. Kč.

Záporné saldo nákladů a výnosů za oblast emise a správy oběživa se meziročně prohloubilo o 32 mil. Kč. Důvodem je především odlišná skladba a vyšší objem nakupovaných mincí z obecného kovu. V roce 2008 ČNB odebírala od smluvního dodavatele mince vyšších nominálních hodnot, tedy mince s vyšší pořizovací cenou. V oblasti provozní se naopak záporné saldo nákladů a výnosů snížilo o 13 mil. Kč.

Přehled o dosažených nákladech a výnosech v roce 2008 v členění podle jednotlivých oblastí hospodaření podává tabulka č. 1 (srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2008 a 2007 je uvedeno v příloze č. 1).

Tabulka č. 1 - Náklady a výnosy ČNB v roce 2008

	údaje uvedeny v mil. Kč			
	náklady	výnosy	saldo	meziroční změna
oblast měnová	36 224	67 535	31 311	66 654
▪ provádění měnové politiky	14 918	107	-14 811	-2 306
▪ správa devizových rezerv ^{*)}	11 936	37 488	25 552	1 239
▪ kurzové rozdíly	8 892	29 106	20 214	67 879
▪ klientské operace	387	683	296	-199
▪ ostatní operace	91	151	60	41
oblast emise a správy oběživa	342	104	-238	-32
oblast provozní	3 117	1 172	-1 945	13
Celkem	39 683	68 811	29 128	66 635

^{*)} V průběhu roku 2008 vzrostla reálná hodnota dluhopisů v portfoliu ČNB téměř o 20 mld. Kč. V souladu s účetními standardy se zisky, resp. ztráty, z přecenění realizovatelných dluhopisů na reálnou hodnotu nezahrnují do výnosů, resp. nákladů, ČNB, ale jsou vykázány v účetní závěrce jako součást vlastního kapitálu.

II. 2. Oblast měnová

V oblasti měnové jsou evidovány náklady a výnosy související s realizací měnové politiky, správou devizových rezerv, kurzovými rozdíly, konsolidací bankovního sektoru a službami poskytovanými klientům (především státní pokladně).

údaje uvedeny v mil. Kč

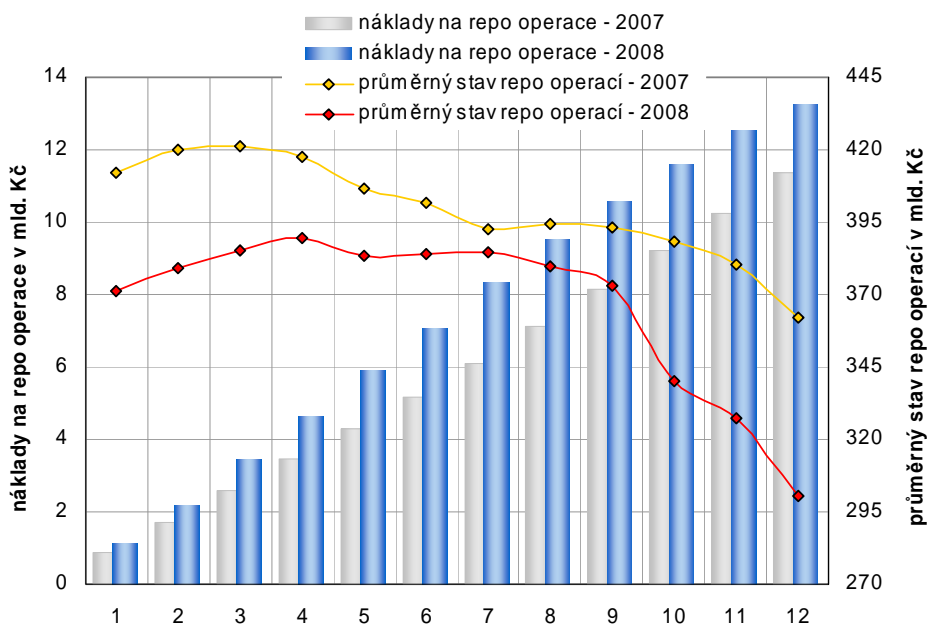
rok	náklady	výnosy	saldo
2008	36 224	67 535	31 311
2007	70 475	35 132	-35 343

II. 2. 1. Provádění měnové politiky

Při realizaci měnové politiky vykázala ČNB v souhrnu záporné saldo nákladů a výnosů ve výši 14 811 mil. Kč.

V roce 2008 využívala ČNB shodné měnověpolitické nástroje jako v předchozích letech. Podstatná část nákladů ve výši 13 266 mil. Kč byla vynaložena na sterilizaci volné likvidity obchodních bank, kterou ČNB realizovala prostřednictvím repo operací. Meziroční srovnání velikosti repo operací a z nich plynoucích sterilizačních nákladů je patrné z grafu č. 2.

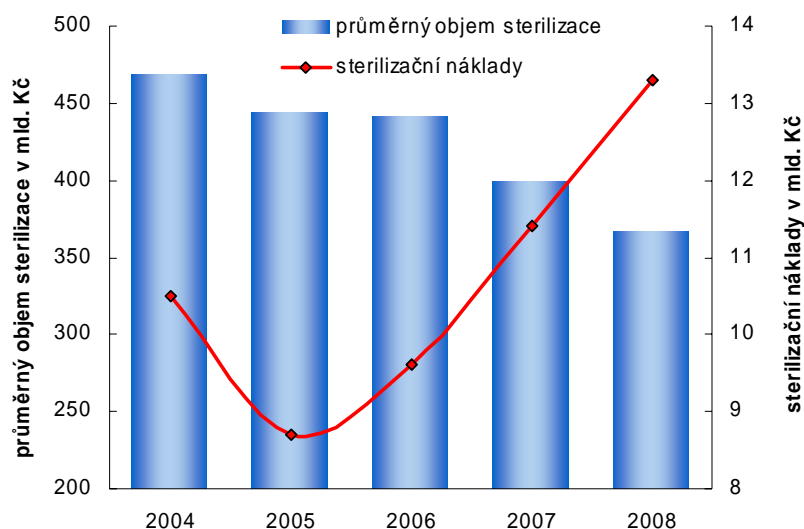
Graf č. 2 – Kumulované sterilizační náklady a objem sterilizace v letech 2007 - 2008

Náklady na repo operace meziročně vzrostly o 1 912 mil. Kč, což je důsledek vyšší hladiny úrokových sazeb během roku 2008 (pokles úrokových sazeb se týkal pouze poslední třetiny roku 2008). ČNB pro tento typ operace využívala svoji základní limitní úrokovou sazbu - dvoutýdenní repo sazbu, stejně jako v předchozích letech. V roce 2008 ČNB přistoupila k její úpravě celkem čtyřikrát. Repo sazba se v hodnoceném období pohybovala v rozmezí od 3,75 % p.a. do 2,25 % p.a. Meziroční nárůst sterilizačních nákladů byl částečně tlumen poklesem objemu volné likvidity, kterou byla ČNB nucena touto formou sterilizovat. V roce 2008 bylo v průměru sterilizováno 367 mld. Kč, což představuje meziroční pokles o cca 8 %. Porovnání objemu sterilizace a dosažených nákladů v posledních pěti letech je zobrazeno v grafu č. 3.

Graf č. 3 – Vývoj sterilizace a sterilizačních nákladů ČNB v letech 2004 - 2008

Vyšší hladina úrokových sazeb během prvních tří čtvrtletí roku 2008 ovlivnila i úročení povinných minimálních rezerv obchodních bank (PMR) u centrální banky. V průběhu roku 2008 ČNB vyplatila obchodním bankám úroky v celkové výši 1,6 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 0,4 mld. Kč. Předepsaný objem PMR stanovený na 2 % ze základny určené pro jejich výpočet (tj. z objemu primárních závazků dané banky, jejichž splatnost nepřevyšuje dva roky) byl zachován v nezměněné výši.

Souběžně s hlavním měnovým nástrojem využívala ČNB i tzv. automatické facility, prostřednictvím kterých si banky do druhého dne ukládaly nebo čerpaly likviditu. Oba nástroje (depozitní facility, resp. marginální zápůjční facility) využívaly obchodní banky omezeně, a tedy s minimálním dopadem do hospodaření ČNB.

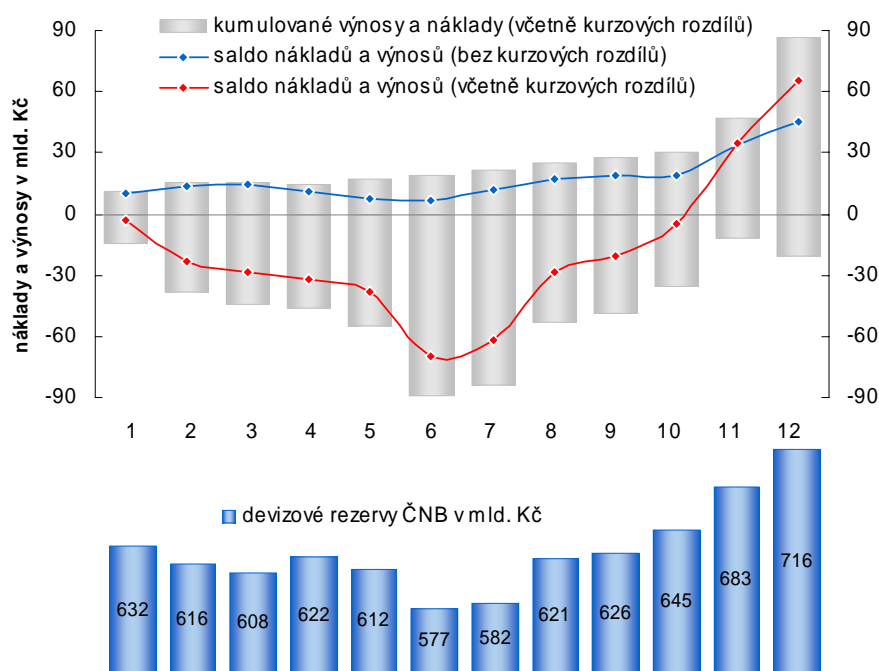
V souvislosti s vývojem na finančních trzích zahájila ČNB od října 2008 provádění pravidelných dodávacích repo operací. Smyslem tohoto technického opatření byla podpora likvidity bankovního systému a zároveň i hladkého fungování trhu se státními dluhopisy a zmírnění přenosu problémů přetrvávajících na zahraničních finančních trzích do českého finančního sektoru. Vzhledem k termínu jejich zahájení a způsobu úročení (konečná úroková sazba vychází z limitní dvoutýdenní repo sazby ČNB) nebyl celkový dopad do hospodaření banky příliš významný (0,1 mld. Kč).

II. 2. 2. Správa devizových rezerv

V této oblasti jsou evidovány výnosy a náklady ze správy devizových rezerv, které zahrnují především dluhopisy, pokladniční poukázky, akcie a dále pak vklady a zlato. Devizové rezervy jsou investovány v souladu se zásadami politiky ČNB uplatňovanými při správě devizových rezerv a v závislosti na investičních příležitostech a vývoji na finančních trzích. Největší část eurového a dolarového portfolia je investována do cenných papírů vydaných vládami zemí OECD, cenných papírů s vládní zárukou nebo vydaných povolenými agenturami a nadnárodními institucemi s dobou splatnosti delší než 1 rok.

Správa devizových rezerv přispěla do hospodaření ČNB čistými výnosy ve výši 25 552 mil. Kč, což je meziroční nárůst o 1 239 mil. Kč. Při zohlednění kapitálových zisků z přecenění dluhopisů, které činily k 31. prosinci 2008 24 497 mil. Kč, což je meziroční nárůst o 19 952 mil. Kč^{*)}, dosáhla ČNB nejvyššího výnosu z devizových rezerv za dobu své samostatné existence. Vážený průměrný výnos portfolií v cizí měně činil 7,17 % p.a., tj. meziroční nárůst o 1,45 procentního bodu. Výnosy obou hlavních portfolií dosáhly 6,04 % p.a. v případě eurového portfolia, resp. 8,96 % p.a. u dolarového portfolia. Souhrnný korunový výnos, tedy včetně kurzových rozdílů, činil 10,91 % p.a.

Graf č. 4 – Vývoj kumulovaných nákladů a výnosů ze správy devizových rezerv ČNB v roce 2008 – včetně vlivu přecenění dluhopisů

Velikost devizových rezerv na konci roku 2008 činila 26 200 mil. EUR, což představuje meziroční nárůst o 2 753 mil. EUR. Velikost devizových rezerv ovlivňovaly výnosy portfolií, změna kurzu EUR/USD a klientské operace, při kterých ČNB na základě dispozice klienta prodává nebo naopak nakupuje devizy. Ke snížení devizových rezerv přispívaly odprodeje výnosů, které banka realizovala v celkovém rozsahu 747 mil. EUR. Velikost devizových rezerv je již několik posledních let nad úrovní plynoucí z potřeb měnové politiky. ČNB se proto v předchozích letech rozhodla jejich výši korigovat průběžnými odprodeji, a tím omezovat riziko spojené s otevřenou devizovou pozicí. Odprodej výnosů je prováděn pozvolně a v pravidelných krocích s ohledem na případný dopad na kurz domácí měny.

Vzhledem k dramatickému vývoji na finančních trzích provedla ČNB v průběhu roku 2008 řadu opatření s cílem snížit finanční rizika spojená se správou devizových rezerv. Mimo jiné byly plošně zastaveny investice do nezajištěných bankovních instrumentů a nové nákupy pokrytých dluhopisů. Dále bylo individuálně omezeno obchodování s více než třiceti protistranami, byla omezena expozice na americké

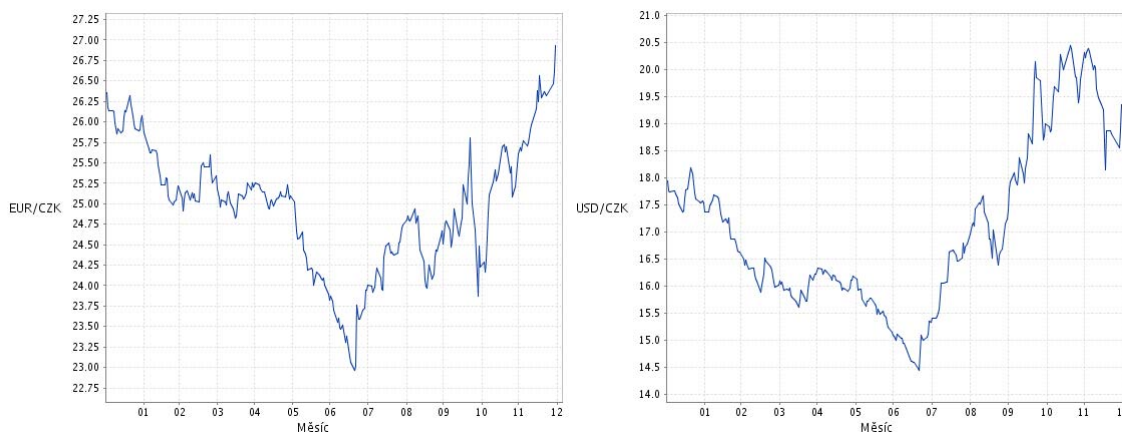
^{*)} V návaznosti na účetní postupy ČNB pravidelně přeceňuje dluhopisy držené ve svém portfoliu na jejich reálnou tržní hodnotu. Zisky, resp. ztráty, plynoucí z přecenění realizovatelných dluhopisů jsou v souladu s účetními postupy evidovány na kapitálových účtech, tedy mimo výsledovku banky. Do výnosů nebo nákladů vstupují až při vypořádání konkrétního cenného papíru.

hypoteční agentury a byly zavedeny limity na celkovou nominální hodnotu některých zahraničních vládních cenných papírů. Vedle toho bylo dočasně pozastaveno zapůjčování cenných papírů.

II. 2. 3. Kurzové rozdíly

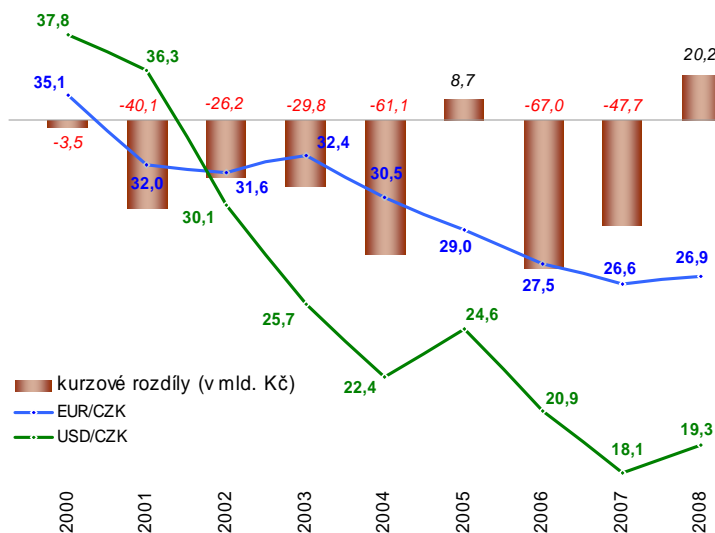
Volatilita kurzů hlavních rezervních měn (EUR a USD) vůči domácí měně byla v průběhu roku 2008 vysoká. V první polovině roku vykazovala koruna trend rychlé apreciacie s tím, že na konci druhé červencové dekády koruna dosáhla historicky nejsilnějších hodnot jak vůči euru (22,970 Kč), tak i dolaru (14,454 Kč). Ve druhé polovině roku se začal pod vlivem přetrvávajících problémů na světových finančních trzích a v důsledku pokračujícího hospodářského poklesu projevovat trend výrazného oslabování domácí měny. Nejslabší úroveň dosáhla koruna vůči dolaru dne 20. 11. 2008 (20,438 Kč) a vůči euru potom 31. 12. 2008 (26,930 Kč).

Graf č. 5 - Vývoj kurzu koruny vůči euru a dolaru v roce 2008

Domácí měna tak v souhrnu ke konci roku 2008 meziročně oslabilo vůči oběma hlavním rezervním měnám. Vzhledem k euru oslabilo z hodnoty 26,620 Kč na 26,930 Kč, vůči dolaru pak z 18,078 Kč na 19,346 Kč. Z hlediska dopadu do hospodaření banky tak byly zaúčtovány kurzové zisky v souhrnné výši 20 214 mil. Kč. Objem kurzových rozdílů a jejich dlouhodobý vliv na hospodářský výsledek banky je uveden v grafu č. 6, a to v kontextu vývoje měnového kurzu koruny.

Graf č. 6 - Vývoj kurzových rozdílů ČNB v letech 2000 - 2008

Pro výši dosažených kurzových rozdílů je rozhodující objem devizových aktiv a pasiv ČNB a hodnota kurzu na konci předchozího roku ve srovnání s kurzem platným na konci účetního období. S ohledem na to, že ČNB má otevřenou devizovou pozici (tj. výraznou převahu devizových aktiv nad devizovými pasivy z titulu držby devizových rezerv), posilování koruny generuje kurzovou ztrátu. Oslabování koruny naopak generuje kurzový zisk.

II. 2. 4. Klientské operace

Tato oblast zahrnuje přijaté a placené poplatky a úroky, které ČNB účtuje při operacích se svými klienty a při poskytování služeb v rámci mezibankovního platebního styku a evidence a vypořádání obchodů s krátkodobými dluhopisy.

Klientské operace vzhledem ke svojí povaze vykazují dlouhodobě kladný dopad do hospodaření ČNB. Vzhledem k absenci mimořádných vlivů bylo proto v této oblasti i v roce 2008 evidováno kladné saldo nákladů a výnosů v souhrnné výši 296 mil. Kč s tím, že výnosy byly zaúčtovány v celkovém objemu 683 mil. Kč a náklady ve výši 387 mil. Kč. Jak již bylo uvedeno, rozhodující část výnosů souvisela s poskytováním služeb klientům banky, a to v oblasti zajišťování zahraničního platebního styku (370 mil. Kč), provádění mezibankovního zúčtování a služeb souvisejících s evidencí a vypořádáním obchodů s krátkodobými dluhopisy (99 mil. Kč), vedení účtů státní pokladny a mimorozpočtových prostředků (140 mil. Kč) a dále potom při hotovostních operacích realizovaných s cizí měnou (53 mil. Kč). Nákladovou stranu klientských operací tvořily především úroky z běžných a termínovaných účtů klientů. Největší objem úroků byl přitom vyplacen Ministerstvu financí ČR za účty státní pokladny (313 mil. Kč).

II. 2. 5. Ostatní operace

Ostatní operace ovlivnily hospodaření banky kladným saldem nákladů a výnosů ve výši 60 mil. Kč. V minulosti vykazovala ČNB v této skupině především náklady a výnosy, které vynaložila na program konsolidace bankovního sektoru. Tento program byl prakticky završen a případné budoucí potenciální náklady, pramenící z nedořešených kauz, má ČNB kryty opravnými položkami, vydanou Státní zárukou nebo není možné jejich výši v současné době odhadnout, a proto na ně není tvořena rezerva. Objem opravných položek banka průběžně aktualizuje, a to na základě změny odhadu návratnosti příslušných aktiv v důsledku splátek dluhů bank v likvidaci a částečného rozvrhového uspokojení ČNB v průběhu konkurzních řízení.

Jednou z neuzavřených kauz je i problematika IPB, a. s. Její dosavadní vývoj lze zrekapitulovat následovně. V červnu 2000 vyhlásila ČNB nucenou správu v IPB, a. s., a následně vydala pro věřitele IPB, a. s., záruku za závazky vyplývající z přijatých vkladů a vydaných dluhopisů, včetně příslušných úroků evidovaných v účetnictví IPB, a. s., ke dni 16. června 2000. Výše záruky za vklady je v účetnictví ČNB pravidelně aktualizována podle skutečné výše závazků s tím, že na konci roku 2008 činila 230 mil. Kč.

Po prodeji IPB, a. s., uzavřela ČNB Smlouvu a slib odškodnění, ve které se neodvolatelně a bezpodmínečně zavázala uhradit Československé obchodní bance, a. s. (dále „ČSOB“), určité škody související s převzetím IPB, a. s. V návaznosti na to vydala vláda České republiky záruku ve prospěch ČNB k pokrytí ztrát vyplývajících ze Smlouvy a slibu odškodnění. Státní záruka pokrývá pouze škody, které mohou ČNB vzniknout v důsledku odškodnění ČSOB za ztráty (škody) vyplývající z neevidovaných závazků IPB, a. s., převzatých ČSOB.

Dne 6. listopadu 2002 obdržela ČNB jednostranné závazné prohlášení ČSOB, podle kterého budou veškeré nároky na peněžité plnění ČNB vůči ČSOB na základě Smlouvy a slibu odškodnění ze strany ČSOB uplatněny a ze strany ČNB uhrazeny do 31. prosince 2016 a celková částka odškodnění dosáhne maximálně 160 mld. Kč. V návaznosti na toto prohlášení očekává ČNB možné plnění ze Státní záruky ve stejném nebo menším rozsahu. Dne 28. června 2004 obdržela ČNB Závazné prohlášení ČSOB, jehož přílohou je konečný seznam možných plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění. Převzetí tohoto Závazného prohlášení ze strany ČNB ovšem neznamená potvrzení či schválení jednotlivých nároků uvedených v příloze, nicméně ze strany ČSOB již nemohou být vzneseny další nároky na plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění, pokud již nejsou obsaženy v konečném seznamu možných plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění.

Do 31. prosince 2008 ČNB poskytla ČSOB v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění zálohy ve výši 2 945 mil. Kč (poskytnutá záloha neovlivnila hospodářský výsledek ČNB) a konečná plnění ve výši 89 mil. Kč. Cizoměnová část vyplacených záloh se v důsledku posílení domácí měny od doby vyplacení těchto záloh (v roce 2002) snížila o 12 mil. Kč. Celková výše budoucích možných plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění tak činila 156 954 mil. Kč. V návaznosti na vystavenou Státní záruku obdržela ČNB od MF ČR zálohy a konečná plnění ze záruky.

ČNB prozatím netvoří rezervu na případná další plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění, protože objem dosud poskytnutých plnění ze Smlouvy a slibu odškodnění, která by nebyla kryta Státní zárukou, byl marginální, a ČNB v současné době nemůže spolehlivě stanovit konečný objem případných plnění vůči ČSOB ze soudních sporů nebo škod, které ČSOB utrpí, na něž se Státní záruka nevztahuje, a tudíž by mohly být nákladem ČNB.

ČNB odmítla poskytnout plnění v souvislosti s případy nároků vznesených ČSOB podle Smlouvy a slibu odškodnění, u nichž ČNB zastává názor, že nejsou podle této smlouvy odškodnitelné.

Pokud jde o kauzu Agrobanky Praha, a. s., evidovala ČNB na konci roku 2008 ve svojí podrozvahové evidenci vydanou záruku v celkové výši 4 000 mil. Kč. ČNB však nevytváří rezervu na případná plnění na záruky vydané v souvislosti s prodejem části Agrobanky Praha, a. s., jelikož riziko plnění považuje na základě dostupných informací a vyhodnocení situace externími právními zástupci za nevýznamné.

II. 3. Oblast emise a správy oběživa

Náklady obsažené v oblasti emise a správy oběživa jsou dány zejména rozsahem dodávek nově tištěných bankovek od Státní tiskárny cenin Praha a mincí ražených v Jablonex Group, a. s. (Divize Česká mincovna). Množství nakupovaných bankovek a mincí se řídí emisním plánem.

údaje uvedeny v mil. Kč

rok	náklady	výnosy	saldo
2008	342	104	-238
2007	264	58	-206

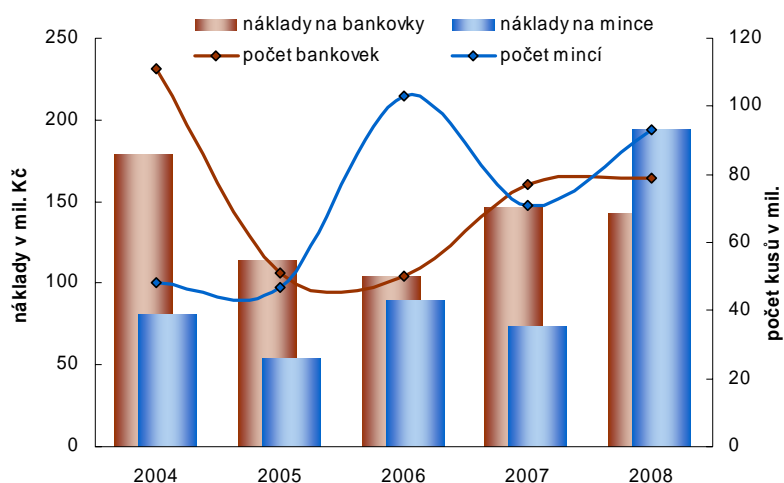
Trvalé zvyšování objemu peněz v oběhu, doplňování v minulosti snížených zásob oběživa (v souvislosti s tehdy předpokládaným datem zavedení eura v ČR) a realizace projektu inovace českých bankovek vedly v posledních dvou letech k nárůstu nákladů vynaložených v oblasti emise a správy oběživa. V roce 2008 odebrala ČNB od Státní tiskárny cenin Praha přibližně shodné množství bankovek (79 mil. kusů) jako v roce předchozím, za což zaplatila 143 mil. Kč. Na dodávky mincí z obecného kovu, stříbrných a zlatých pamětních mincí banka vynaložila 193 mil. Kč, z toho 137 mil. Kč připadlo na dodávky mincí z obecného kovu. Vyšší meziroční náklady na mince z obecného kovu byly vyvolány odlišnou skladbou jednotlivých nominálních hodnot (nakupovány byly mince vyšších nominálních hodnot) a vyšším objemem odebraných mincí v celkovém počtu 93 mil. kusů, což představuje meziroční nárůst o 22 mil. kusů.

K 31. srpnu 2008 ČNB ukončila platnost mincí nominální hodnoty 50 haléřů, neboť tato mince přestávala plnit základní funkci oběživa. Přijímat a měnit neplatné padesátihaléře bude možné ještě po dobu dalších pěti let, a to až do konce srpna 2014. K tomuto datu bude nevrácená část mincí zaúčtována do výnosů ČNB.

Finanční prostředky vynaložené na přípravu a ochranu platidel (vývoj nových ochranných prvků) činily 6 mil. Kč. Meziročně poklesly především náklady na ochranu bankovek, což souviselo s finalizací projektu inovace českých bankovek.

Výnosy v oblasti emise a správy oběživa činily 104 mil. Kč a souvisely především s prodejem numismatického materiálu ve výši 86 mil. Kč (prodej pamětních stříbrných a zlatých mincí) a s poplatky přijatými od bank při skládání a výběru hotovostí (18 mil. Kč).

Graf č. 7 - Vývoj nákladů ČNB na nákup českých peněz v letech 2004 – 2008

II. 4. Oblast provozní

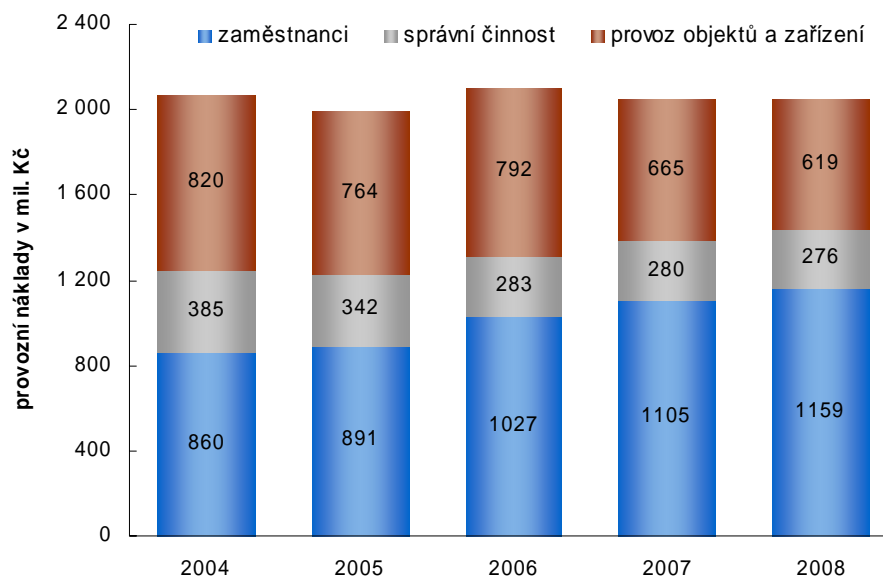
Provozní náklady a výnosy jsou sledovány podle účelovosti vynaložených prostředků ve třech základních skupinách: zaměstnanci, správní činnost a provoz objektů a zařízení.

Rok	údaje uvedeny v mil. Kč		
	náklady	výnosy	saldo
2008	3 117	1 172	-1 945
2007	2 053	95	-1 958

Hospodaření ČNB v oblasti provozní skončilo v roce 2008 celkovým záporným saldem nákladů a výnosů ve výši 1 945 mil. Kč. V meziročním srovnání se jedná o pokles záporného salda o 13 mil. Kč. K tomuto výsledku přispěly jak vyšší výnosy (odprodej majetku), tak i pokles objemu odpisů majetku, telekomunikačních poplatků a nákladů vynaložených na opravy hmotného a nehmotného majetku banky.

Vývoj celkového objemu provozních nákladů v letech 2004 až 2008, včetně jejich vnitřní struktury, je uveden v následujícím grafu. Pro účely tohoto grafického porovnání byly náklady na správní činnost očištěny o vliv tvorby opravných položek vytvořených k provozním pohledávkám ČNB.

Graf č. 8 - Porovnání provozních nákladů ČNB v letech 2004 - 2008

II. 4. 1. Zaměstnanci

Náklady na zaměstnance, které zahrnují mzdové náklady, zákonné odvody pojistného, náklady na vzdělávání a ostatní sociální náklady (připojištění, zdravotní péče a stravování), dosáhly v roce 2008 objemu 1 159 mil. Kč a oproti předchozímu roku vzrostly o 4,8 %.

Na mzdách a odstupném při skončení pracovního poměru bylo zaměstnancům ČNB a dále v rámci dohod o pracovní činnosti a dohod o provedení práce externím zaměstnancům celkem vyplaceno 822 mil. Kč, tj. o 6,3 % více než v roce 2007. Průměrná měsíční mzda v přepočtu na plně zaměstnané osoby dosáhla výše 46 440 Kč. Meziroční nárůst průměrné mzdy činil 6,9 %. Na konci roku 2008 bylo v ČNB zaměstnáno

1 484 osob, tj. o 10 osob více než na konci roku 2007. Tento nárůst byl ovlivněn vytvořením nových pracovních míst pro práce související s výkonem nové agendy ochrany spotřebitele (celkově se jednalo o 17 zaměstnanců) a současně byl z části vykompenzován snížením počtu pracovních míst souvisejícím s dozníváním personálního auditu na pobočkách ČNB.

Členům bankovní rady byly v roce 2008 vyplaceny mzdy v tomto objemu:

	Hrubá mzda v Kč ¹⁾	Čistá mzda v Kč ²⁾
Zdeněk Tůma	4 518 389	3 703 139
Mojmír Hampl	3 537 146	2 869 083
Miroslav Singer	3 648 324	2 942 224
Robert Holman	2 996 789	2 405 329
Pavel Řežábek	3 047 887	2 431 853
Vladimír Tomšík	3 058 887	2 416 363
Eva Zamrazilová	2 551 875 ³⁾	2 032 803 ³⁾
Luděk Niedermayer	963 167 ⁴⁾	659 280 ⁴⁾

¹⁾ Hrubá mzda zahrnuje základní mzdu, náhrady mezd za dovolenou, odměny za výsledky práce a mzdové zvýhodnění za práci ve dnech pracovního klidu.

²⁾ Čistá mzda je hrubá mzda po odečtení „stropovaného“ pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a daně z příjmu a připočtení slevy na dani na poplatníka a daňového zvýhodnění na vyživované dítě.

³⁾ Mzda za dobu od jmenování do funkce člena bankovní rady ČNB k 1. 3. 2008.

⁴⁾ Údaj obsahuje mzdu za dobu výkonu funkce člena bankovní rady do 26. 2. 2008 a náhradu mzdy za dobu, kdy vznikla překážka v práci z důvodu tzv. karenční lhůty (tj. doby, po kterou jsou členové bankovní rady z důvodu ochrany zájmů ČNB zavázáni setrvat v pracovním poměru k ČNB a nenastoupit k jinému zaměstnavateli).

Odvody zákonného pojistného (tj. pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání) a sankčního odvodu za nesplnění povinného podílu osob se změněnou pracovní schopností na celkovém počtu zaměstnanců dosáhly částky 276 mil. Kč. Ostatní sociální náklady činily 24 mil. Kč. Největší část z nich (18 mil. Kč) představovaly příspěvky poskytnuté zaměstnancům na jejich životní a penzijní připojištění.

Na vzdělávání zaměstnanců bylo vynaloženo 37 mil. Kč. Prostředky byly vynaloženy na kurzy a semináře pořádané v zahraničních centrálních bankách a v jiných zahraničních finančních institucích a na dlouhodobé studijní pobyty v zahraničí, v tuzemsku pak na jazykovou výuku, na kurzy informačních technologií pro specialisty i uživatele, na vysoce odborné a specializované finanční a ekonomické kurzy a na další vzdělávací programy, zejména na manažerské vzdělávání a kurzy komunikačních dovedností.

II. 4. 2. Správní činnost

Náklady a výnosy realizované ve správní činnosti se vztahují ke konkrétní činnosti jednotlivých organizačních útvarů ústředí, poboček ČNB a nákladů spojených s činností Finančního arbitra České republiky. Jedná se např. o náklady za nakupované služby, telekomunikační poplatky, cestovné (zejména pracovní cesty spojené s pravidelnými zasedáními v rámci ESCB), spotřebu potravin pro závodní stravování, spotřebu tiskopisů a kancelářských potřeb a reprezentaci. Kromě výše uvedených nákladů se do správní

činnosti promítá též tvorba opravných položek k provozním pohledávkám a odpisy těchto pohledávek.

Právě odpis pohledávek a použití souvisejících opravných položek k pohledávkám přispěly k výraznému meziročnímu zvýšení celkové výše nákladů a výnosů správní činnosti. Po skončení konkursního řízení úpadce Pozemní stavby Zlín-Group, a. s., se ČNB rozhodla odepsat do nákladů zbývající část neuhrazených pohledávek^{*)} v úhrnné výši 1 057 mil. Kč. Současně byla do výnosů rozpuštěna opravná položka plně pokrývající objem odepsaných pohledávek. Celkový dopad do hospodaření banky byl tedy v roce 2008 neutrální. Po očištění o vliv provozních pohledávek činil celkový objem správních nákladů 276 mil. Kč. V porovnání s obdobně očištěnými náklady roku 2007 byl potom zaznamenán celkový meziroční pokles o 4 mil. Kč.

Z hlediska věcné náplně připadl největší podíl na nakupované služby 121 mil. Kč (zejména se jednalo o služby podpory SW, právní a úklidové), telekomunikační poplatky 72 mil. Kč, pracovní cesty 20 mil. Kč, spotřebu potravin pro závodní stravování 16 mil. Kč a členské příspěvky v zahraničních a tuzemských profesních organizacích 10 mil. Kč.

Výnosy ze správní činnosti byly zaúčtovány v celkové výši 69 mil. Kč (po očištění o vliv rozpuštění opravných položek k provozním pohledávkám), přičemž 42 mil. Kč tvořily poplatky vyměřené při výkonu činností dohledu nad finančními trhy (zejména správní poplatky za registraci zprostředkovatelů pojišťovacích služeb) a 18 mil. Kč tržby ze závodního stravování, kantýn a bankovního klubu.

II. 4. 3. Provoz objektů a zařízení

Náklady na provoz objektů a zařízení zahrnují zejména odpisy hmotného a nehmotného majetku, opravy a údržbu majetku, spotřebu energie, paliv a spotřebu provozního materiálu. Uvedené náklady dosáhly v roce 2008 objemu 619 mil. Kč, což je meziroční pokles o 46 mil. Kč. Důvodem poklesu byl vyšší stupeň odepsanosti majetku (zejména výpočetní techniky včetně software), který se projevil nižšími odpisy. Nižší náklady byly vynaloženy rovněž na opravy a údržbu informačních technologií a budov ČNB. Zbývající náklady vynaložené na zajištění provozu objektů a zařízení banky se pohybovaly přibližně na úrovni předešlého roku.

Výnosy byly zaúčtovány ve výši 41 mil. Kč a souvisely s přijatým nájemným ve výši 24 mil. Kč (jednalo se zejména o pronájem nebytových prostor banky) a s prodejem majetku ve výši 16 mil. Kč, z toho 9 mil. Kč připadlo na tržby z prodeje nevyužívané nemovitosti v pobočce ČNB Ústí nad Labem.

Konzistentnost údajů roční zprávy o výsledku hospodaření ČNB s účetní závěrkou, resp. s rozpočtem ČNB

Struktura nákladů a výnosů používaná v tomto materiálu je v porovnání se strukturou účetní závěrky v některých případech odlišná, přičemž celková suma nákladů a výnosů ČNB je v obou případech shodná. Důvodem odlišné struktury je skutečnost, že

---

^{*)} Pohledávky vycházely jednak ze smluvního vztahu, a jednak z ručitého závazku, který ČNB převzala za PSZG s cílem úspěšně dokončit rekonstrukci budov ústředí ČNB, k níž se PSZG Smlouvou o rekonstrukci zavázaly. Vzhledem k tomu, že PSZG porušovaly své povinnosti a neplnily tak řádným způsobem své závazky ze Smlouvy o rekonstrukci, byla ČNB nucena přistoupit k realizaci zajištění závazků PSZG. Od vstupu PSZG do likvidace, tj. od 25. 9. 2001, přestaly PSZG vykonávat stavební činnost a odstraňovat nedodělky i reklamované vady. Odstranění vad a nedodělků tedy musela zabezpečit sama ČNB prostřednictvím jiných dodavatelů, přičemž následně takto vynaložené náklady přeúčtovala PSZG.

z hlediska hospodaření ČNB jsou jednotlivé položky nákladů a výnosů sledovány a hodnoceny podle účelu vynakládaných prostředků, což umožňuje snadnější orientaci z hlediska řízení jednotlivých činností, zatímco výkaz zisků a ztrát poskytuje přehled o dosažených nákladech a výnosech z pohledu druhového.

Vedle hospodářského výsledku vyhodnocuje Česká národní banka i plnění rozpočtu ČNB, který je zaměřen na podrobné sledování finančních výdajů v oblasti provozu a pořízení majetku. Tím má ČNB vytvořenou další informační základnu, kterou využívá ke svému vnitřnímu finančnímu řízení, tedy nejen pro sledování vývoje jednotlivých položek za celou banku, ale také podle jednotlivých organizačních útvarů ČNB. Výhodou této informační soustavy je také to, že umožňuje operativně sestavit potřebnou strukturu dat a reagovat tak na aktuální potřebu ČNB. Struktura a výše jednotlivých položek rozpočtu ČNB je proto odlišná od struktury účetních nákladů, které jsou zaměřeny spíše na vykazovací povinnost vůči externím subjektům (do rozpočtu ČNB se nepromítají např. odpisy ani vlivy časového rozlišení).

Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2008 podle souhrnných položek výdajů na provoz (tj. porovnání dosažené skutečnosti se stanoveným rozpočtem ČNB) je obsahem přílohy č. 3.

III.

Aktiva a pasiva

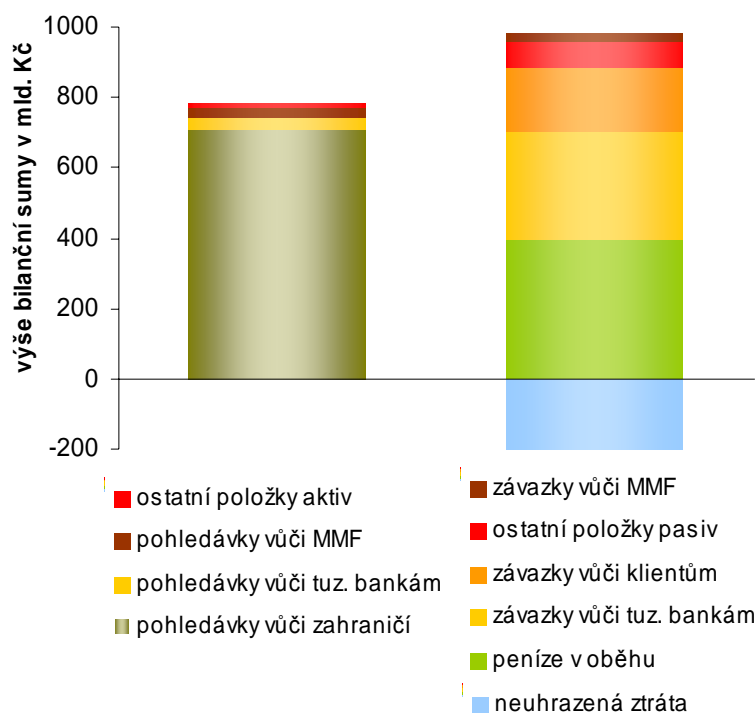
III. 1. Shrnutí – celkově

Celková bilanční suma ČNB ke konci roku 2008 činila 784 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 27 mld. Kč. Na straně aktiv meziročně vzrostly pohledávky vůči tuzemským bankám evidované v souvislosti s prováděním reverzních repo operací. V pasivech se vzhledem ke kladnému hospodářskému výsledku ČNB za rok 2008 snížila celková kumulovaná účetní ztráta, vzrostl objem peněz v oběhu a oceňovací rozdíly z cenných papírů v držení ČNB. K poklesu naopak došlo u závazků vůči zahraničí a vůči tuzemským bankám.

Podíl jednotlivých položek aktiv a pasiv na celkové bilanční sumě se výrazněji nezměnil. Z grafu č. 9 je patrné, že 90 % aktiv tvořily pohledávky vůči zahraničí, tj. devizové rezervy ČNB. Peníze v oběhu představovaly plných 51 % celkového objemu pasiv ČNB. Závazky vůči tuzemským bankám tvořily 39% podíl na celkové bilanční sumě.

Přehled absolutních hodnot jednotlivých položek aktiv a pasiv ČNB na konci roku 2008 a 2007 je uveden v příloze č. 2.

Graf č. 9 - Struktura aktiv a pasiv ČNB k 31. prosinci 2008

III. 2. Popis věcného obsahu vybraných položek aktiv a pasiv

III. 2. 1. Aktiva

Pohledávky vůči zahraničí představují nakoupené dluhopisy zaříděné bankou do realizovatelného portfolia, dále akcie zaříděné bankou do portfolia oceňovaného reálnou hodnotou proti účtům nákladů a výnosů, prostředky uložené na termínovaných a běžných účtech, prostředky poskytnuté do reverzních repo úvěrů a valuty v držení ČNB. Výše

pohledávek z realizovatelných dluhopisů je vykazována po přecenění na reálnou hodnotu včetně naběhlého úrokového výnosu. Zisky nebo ztráty vyplývající ze změny reálné hodnoty akcií se vykazují ve výkazu zisku a ztráty. Z celkového objemu pohledávek ve výši 708 mld. Kč tvořily 98% podíl cenné papíry (dluhopisy a akcie). Zbývající část představovaly finanční prostředky vložené do reverzních repo operací, termínované vklady, běžné účty a zásoby valut na pokladnách. Pohledávky vůči zahraničí meziročně poklesly o 12 mld. Kč. Korunovou hodnotu pohledávek vůči zahraničí ovlivnil zejména pohyb měnových kurzů rezervních měn, tržní výnos z investičních aktivit, odprodej výnosů z předchozích období a dále provádění klientských operací.

Pohledávky vůči tuzemským bankám souvisejí především s novým typem dodávacích repo operací prováděných ČNB od října 2008. ČNB se těmito operacemi snažila podpořit likviditu bankovního sektoru a hladké fungování trhu se státními dluhopisy. Na konci roku 2008 byly v bilanci banky evidovány pohledávky z těchto repo tendrů v celkové výši 38 mld. Kč.

Pohledávky vůči MMF představují členský podíl ČNB v Mezinárodním měnovém fondu, prostředky uložené nad rámec členského podílu a prostředky banky ve zvláštních právech čerpání. Celková výše pohledávek činila na konci roku 2008 25 mld. Kč, což je zhruba stejný objem jako na konci roku 2007.

Ostatní položky aktiv dosáhly celkové výše 14 mld. Kč. V této skupině jsou agregována zbývající aktiva ČNB. Jedná se o následující bilanční položky (setříděné sestupně podle objemu):

- ostatní aktiva ve výši 8 mld. Kč. Bilanční položka zahrnuje akcie BIS (2,9 mld. Kč), jejichž držba vyplývá z členství ČNB v této mezinárodní instituci, a podíl ČR na kapitálu ECB, který k 31. 12. 2008 činil 1,3880 % (0,2 mld. Kč - tj. 5,6 mil. EUR). Dále pak obsahuje poskytnuté zálohy z vydaných záruk v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění, termínové operace s měnovými nástroji, zásoby provozního materiálu, poskytnuté zaměstnanecké úvěry a další pohledávky za zaměstnanci banky a odběrateli. V této položce se rovněž vykazují úvěry poskytnuté bývalým bankám v souvislosti s konsolidací bankovního sektoru. Reálná hodnota pohledávek za bývalými bankami je plně pokryta vytvořenými opravnými položkami;

- hmotný a nehmotný majetek ČNB v zůstatkové hodnotě 5 mld. Kč;

- zlato ve výši 0,8 mld. Kč. Jedná se o zlaté rezervy nacházející se ve správě centrální banky v podobě raženého nebo neraženého zlata. Zlato je v účetnictví ČNB oceněno historickou cenou. Jeho tržní hodnota by k 31. prosinci 2008 činila 6 934 mil. Kč. Při vstupu do Eurosystemu by mělo být zlato podle metodiky ECB přeceněno na tržní cenu.

III. 2. 2. Pasiva

Peníze v oběhu představují závazek emisní banky z titulu vydaných bankovek a mincí, které se nacházejí u bank a veřejnosti. Celková výše peněz v oběhu činila 399 mld. Kč, což je meziroční nárůst o 45 mld. Kč. Ke konci roku 2008 se v oběhu nacházely bankovky v objemu 390 mld. Kč a mince ve výši 9 mld. Kč.

Závazky vůči tuzemským bankám zahrnují závazky ČNB z titulu repo operací, povinných minimálních rezerv bank a ostatních vkladů tuzemských bank. Na konci roku 2008 evidovala banka závazky v celkovém objemu 308 mld. Kč, což byl 39% podíl na celkovém objemu pasiv ČNB. V průběhu roku byla celková výše závazků vůči tuzemským

bankám výrazně vyšší. Na konci roku se ale jejich celková výše snižuje, neboť volnou likviditu bankovního sektoru odčerpává i MF ČR pro potřebu krytí schodku běžného hospodaření státní pokladny. Z celkového objemu závazků vůči tuzemským bankám připadlo na repo operace s cennými papíry 194 mld. Kč, na přijaté krátkodobé vklady 76 mld. Kč a na povinné minimální rezervy bank (včetně zůstatků na účtech pro výběr a skládání hotovostí bank) 38 mld. Kč.

Závazky vůči klientům činily 179 mld. Kč, tj. 23% podíl na celkovém objemu pasiv. ČNB vede podle § 33 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, pro stát, jeho organizační jednotky a další subjekty soustavu příjmových, výdajových a dalších běžných a vkladových účtů. K těmto účtům patří především souhrnný účet státní pokladny, na kterém jsou vykazovány volné likvidní prostředky státu. Dále se v této bilanční položce vykazují vklady státních fondů, mimorozpočtové prostředky organizačních složek státu, které nejsou součástí souhrnného účtu státní pokladny, vklady přijaté od EU k financování vybraných projektů a ostatní závazky vůči ostatním veřejným institucím. Objemově nejvýznamnější položkou byl souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny, jehož výše činila na konci roku 2008 102 mld. Kč, účty Národního fondu Evropských společenství 43 mld. Kč, státní fondy 12 mld. Kč a ostatní vklady (vklady mimorozpočtových prostředků a běžné účty příspěvkových organizací atd.) 22 mld. Kč. Na přelomu roku se celková výše závazků vůči klientům zvyšuje. Důvodem je nárůst objemu likvidních prostředků státní pokladny, které jsou určeny na pokrytí schodku starého roku na souhrnném účtu běžného hospodaření státní pokladny.

Závazky vůči MMF byly evidovány v objemu 21 mld. Kč a souvisely s přijatými vklady MMF a účty pro zúčtování transakcí podle pokynů MMF.

Výše **neuhrazené ztráty z předchozích období** činila na konci roku 2008 celkem 200 mld. Kč. Po rozdělení hospodářského výsledku za rok 2008 činí celková neuhrazená ztráta 170,6 mld. Kč.

V **ostatních položkách pasiv** jsou agregována zbývající pasiva ČNB v úhrnné výši 77 mld. Kč. Jedná se o níže uvedené bilanční položky (setříděné sestupně podle objemu dosaženého na konci roku 2008):

- zisk za účetní období ve výši 29 mld. Kč (jedná se o hospodářský výsledek ČNB za rok 2008);

- oceňovací rozdíly ve výši 27 mld. Kč. Jedná se o oceňovací rozdíly z přecenění realizovatelných cenných papírů na reálnou hodnotu a kurzové rozdíly z přepočtu realizovatelných akcií a podílů vyjádřených v cizí měně na domácí měnu;

- základní kapitál a fondy (jedná se o statutární fond a rezervní fondy tvořené ze zisku) ve výši 9 mld. Kč;

- ostatní pasiva ve výši 9 mld. Kč. Z hlediska objemu jsou zde evidovány především zálohy přijaté od MF ČR v souvislosti s vydanou státní zárukou, finanční zdroje EU a závazky vůči Evropskému společenství, záporná reálná hodnota z pevných termínových operací, běžné a termínované vklady zaměstnanců ČNB atd.;

- závazky vůči zahraničí ve výši 3 mld. Kč. Věcně se jedná především o repo operace prováděné v rámci správy devizových rezerv;

- rezervy vytvořené v objemu 0,2 mld. Kč, které pokrývají záruky vydané ve prospěch klientů.

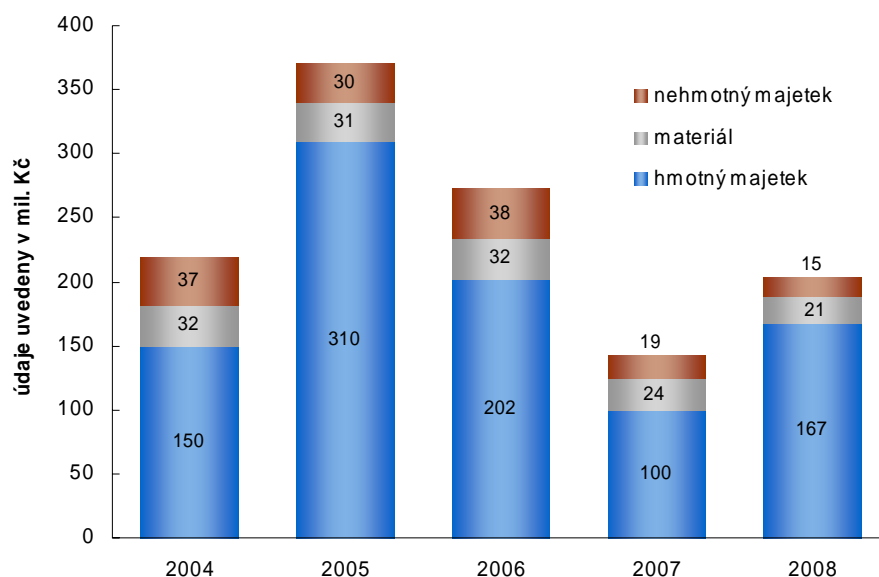
III. 3. Výdaje na pořízení majetku

V roce 2008 bylo na pořízení majetku čerpáno 203 mil. Kč, tj. o cca 42 % více než v roce 2007. Zvýšení výdajů se projevilo v oblasti pořizování hmotného majetku při současném snížení výdajů u nehmotného majetku i materiálu.

V oblasti výdajů na pořízení hmotného majetku byla nakoupena nákladná technika na počítání a zpracování hotovostí. To byl hlavní důvod, proč bylo čerpání oproti předchozímu roku v této oblasti o cca 67 % vyšší, tj. absolutně o 67 mil. Kč. V oblasti pořízení nehmotného majetku pak bylo dosaženo nižšího čerpání o 4 mil. Kč a u výdajů na nákup materiálu o 3 mil. Kč.

V následujícím grafu jsou pro srovnání uvedeny realizované výdaje na pořízení majetku v letech 2004 až 2008.

Graf č. 10 - Výdaje na pořízení majetku ČNB v letech 2004 - 2008

Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2008 (tj. porovnání dosažené skutečnosti se stanoveným rozpočtem ČNB) je obsahem přílohy č. 3.

III. 3. 1. Výdaje na pořízení hmotného majetku

Výdaje na pořízení hmotného majetku dosáhly v roce 2008 částky 167 mil. Kč.

Z hlediska objemu bylo nejvíce finančních prostředků vynaloženo v oblasti techniky pro úschovu, manipulaci a zpracování hotovostí, a to 75 mil. Kč. Prostředky byly použity především na úhradu doplatku za dodávku 2 ks strojů pro počítání a zpracování bankovek pro pobočku ČNB Praha a na realizaci projektu multinominálního zpracování bankovek v pobočce Ostrava (úprava a doplnění stroje umožňující zpracovávat v rámci odvodu od jednoho klienta současně různé nominální hodnoty bankovek).

Výdaje do oblasti staveb, budov a pozemků představovaly objem 34 mil. Kč. Uvedená částka byla čerpána na rozšíření chlazení kanceláří a zasedacích místností v objektu ústředí, proplacení části zádržného za dodávku stavebních prací a za dodávku a montáž technologických zařízení pro záložní pracoviště ČNB Praha - Zličín a na obnovu a doplnění řídicího systému regulace a měření pobočky Brno. Dále byla z uvedené částky

pokryta řada drobnějších stavebních a technologických akcí jak v objektu ústředí, tak i na pobočkách.

Na pořízení výpočetní techniky - HW bylo investováno 27 mil. Kč, které byly převážně použity na disková pole, servery a na obnovu standardních PC, pracovních stanic, multifunkčních zařízení a tiskáren.

Na obnovu dopravních prostředků bylo vynaloženo necelých 18 mil. Kč, přičemž obnova 22 ks osobních vozidel střední třídy proběhla formou otevřeného zadávacího řízení nadlimitní veřejné zakázky na dodávku podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a pozdější obnova 1 ks osobního vozidla vyšší střední třídy formou výběru dodavatele veřejné zakázky malého rozsahu podle vnitřního předpisu ČNB.

Na zabezpečovací zařízení bylo celkově vynaloženo 9 mil. Kč. V rámci mechanických a elektronických bezpečnostních systémů byl především instalován systém pro řízení blokadí otevírání dveří komorových trezorů, provedena výměna bezpečnostní bariery u vjezdů do dotačních boxů v pobočce Ostrava a realizováno doplnění systémů v budovách ústředí i poboček ČNB. Dále došlo k rozšíření kamerových bezpečnostních systémů v prostorách peněžních provozů a komorových trezorů poboček a v garážích ústředí.

V průběhu roku byl pořízen nábytek, doplňkové zařízení interiérů, kancelářská a komunikační technika a další hmotný majetek celkově za 4 mil. Kč.

III. 3. 2. Výdaje na pořízení materiálu

V roce 2008 byla na pořízení materiálu vynaložena částka 21 mil. Kč, a to především na nákup obalového materiálu na bankovky a mince a kancelářských potřeb. Další prostředky byly použity na nákup náhradních dílů a spotřebního materiálu pro výpočetní techniku, ostatního provozního materiálu, tiskopisů, materiálu na údržbu a magnetických a optických médií.

III. 3. 3. Výdaje na pořízení nehmotného majetku

Nehmotný majetek byl pořízen v hodnotě 15 mil. Kč, přičemž se jednalo o programové vybavení. Především byly pořízeny SW pro projekty plánu rozvoje informačních systémů, a to jak aplikační SW programy (zejména pro statistické výkaznictví), tak i systémové SW programy (licence pro potřeby obnovy diskových polí a serverů). Kromě toho se provedly úpravy v ČNB provozovaných informačních systémů a dále byly pořízeny drobné podpůrné SW aplikace a ostatní standardní SW.

Pořizování majetku a služeb v ČNB

Proces pořizování majetku v ČNB lze v zásadě rozdělit do tří na sebe navazujících etap. První etapa začíná současně se zahájením prací na sestavování návrhu rozpočtu ČNB na příslušné rozpočtové období. Organizační útvary ČNB předkládají svoje požadavky na zařazení jednotlivých akcí do návrhu rozpočtu. V požadavcích jsou specifikovány technické parametry a odhady nebo propočty předpokládaných finančních výdajů na jejich realizaci. Tyto požadavky jsou následně jak po stránce technické, tak i finanční, prověřovány a na základě získaných výsledků jsou pak ty akce, které byly shledány jako opodstatněné, zařazovány do návrhu rozpočtu. Konkrétní postupy pro tuto fázi jsou stanoveny vnitřními předpisy banky. První etapa je ukončena schválením návrhu rozpočtu

ČNB pro příslušný rok v bankovní radě a rozepsáním finančních prostředků jednotlivým správcům rozpočtovaných prostředků.

Druhá etapa v procesu pořizování majetku začíná výběrem obchodního partnera. Základním právním předpisem pro výběr dodavatelů při pořizování majetku nebo služeb je zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, a na něj navazující vnitřní pokyny ČNB, které tento zákon aplikují do jejího prostředí. V těchto pokynech jsou pak stanoveny i postupy pro zadávání zakázek ČNB, které nemusejí být zadávány podle zákona č. 137/2006 Sb. Příslušné odborné útvary banky připraví zadávací dokumentaci k zakázce a banka následně zahájí v souladu se zákonem č. 137/2006 Sb., resp. s interními předpisy, vlastní výběr dodavatele. U předložených nabídek se nejdříve kontroluje splnění podmínek zadávací dokumentace a nabídky nesplňující podmínky se z výběru vyřazují. Následně se nabídky objektivním způsobem vyhodnocují, přičemž u většiny řízení je v ČNB pro výběr dodavatele jediným hodnotícím kritériem nejnižší nabídková cena. Tam, kde je to s ohledem na předmět plnění vhodné, se v ČNB při výběru uplatňuje kritérium ekonomicky nejvýhodnější nabídky. Tím jsou nastaveny podmínky pro zcela transparentní výběry zhotovitelů nebo dodavatelů ve všech oblastech a objemech pořizování majetku a služeb. Druhá etapa je poté ukončena výběrem nejvhodnější nabídky a uzavřením smlouvy.

Vlastní realizace obchodního případu a uvedení majetku do užívání je pak obsahem třetí, závěrečné etapy pořizování majetku v ČNB.

III. 4. Stav vlastního kapitálu

K 31. prosinci 2008 evidovala ČNB v pasivech vlastní kapitál v záporné výši 134 141 mil. Kč. Meziročně došlo k poklesu jeho záporné výše o 49 357 mil. Kč, a to v důsledku kladného hospodářského výsledku ČNB za rok 2008 a nárůstu oceňovacích rozdílů z cenných papírů a podílů banky.

Tabulka č. 2 – Stav vlastního kapitálu

	údaje uvedeny v mil. Kč		
	31. 12. 08	31. 12. 07	změna
statutární fond	1 400	1 400	0
všeobecný rezervní fond	7 773	7 773	0
ostatní rezervní fondy ze zisku	159	159	0
zvláštní rezervní fond	111	148	-37
sociální fond	3	7	-4
fondy celkem	9 446	9 487	-41
oceňovací rozdíly z akcií a podílů	2 428	2 110	318
oceňovací rozdíly z dluhopisů	24 497	4 545	19 952
oceňovací rozdíly celkem	26 925	6 655	20 270
ztráta z předchozích období	-199 640	-162 133	-37 507
hospodářský výsledek	29 128	-37 507	66 635
celkem	-134 141	-183 498	49 357

IV.

Rozdělení hospodářského výsledku

Na základě paragrafu 47 odst. 2 zákona o ČNB hradí Česká národní banka ze svých výnosů nezbytné náklady na svoji činnost. Vytvořený zisk používá k doplňování rezervního fondu a dalších fondů vytvářených ze zisku a k ostatnímu použití v rozpočtované výši. Zbývající zisk odvádí do státního rozpočtu.

Česká národní banka vykázala za rok 2008 zisk v celkové výši 29 127 546 tis. Kč. Bankovní rada schválila jeho konečné rozdělení následujícím způsobem (projeví se v účetnictví roku 2009):

- úhrada ztráty z předchozích období ve výši 29 084 946 tis. Kč;
- dotace sociálnímu fondu pro rok 2009 ve výši 42 600 tis. Kč.

Rozdělení zisku bylo provedeno s tím, že naprostou prioritou byla úhrada ztráty z předchozích období. V návaznosti na to je možno konstatovat, že i po provedení úhrady zůstane v bilanci nadále neuhrazená ztráta z předchozích období, a to ve výši 170,6 mld. Kč. Banka předpokládá, že tato kumulovaná ztráta bude uhrazena ze zisků dosažených v budoucích letech v závislosti na řadě faktorů, jejichž vliv nelze v současné době s jistotou odhadnout. Bankovní rada ČNB sleduje tuto situaci tak, aby v případě nutnosti mohla k jejímu řešení podniknout kroky, které by byly v souladu s hlavním cílem ČNB.

V.

Odvod volného zůstatku zisku do státního rozpočtu

Z hospodářského výsledku České národní banky za rok 2008 nebude do státního rozpočtu odveden žádný zisk, neboť celý vytvořený zisk byl v souladu se zásadami finančního hospodaření použit pro zajištění potřeb banky. Jednalo se o úhradu ztráty z předchozích období v maximálně možném objemu a o doplnění sociálního fondu (ve výši dohodnuté v uzavřené kolektivní smlouvě na rok 2009).

Česká národní banka tedy nedisponuje žádným volným zůstatkem zisku, který by mohl být odveden do státního rozpočtu.

VI.

Vedení účtů a poskytování bankovních služeb právníkům osobám

Zákon o ČNB v paragrafu 34 odst. 1 stanoví, že „Česká národní banka může, za podmínek obvyklých v bankovním sektoru, vést účty svých zaměstnanců a poskytovat jim další bankovní služby. Vést účty a poskytovat bankovní služby může i právníkům osobám. Seznam těchto právníků osob zveřejňuje Česká národní banka v roční zprávě o výsledku hospodaření.“

Jmenovitý seznam právníků osob (v oblasti jiných obchodů České národní banky) je uveden v příloze č. 4. V souladu s usnesením č. 415 ze 43. schůze rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky dne 28. února 2001 je v seznamu uvedeno vždy IČO, název právníkové osoby a její sídlo.

Seznam neobsahuje právníkové osoby, jimž ČNB vede účty podle § 27 zákona o ČNB (účty bank), podle § 30 zákona o ČNB (účty vedené podle zákonů o rozpočtových pravidlech) a účty nesplacených pohledávek, u kterých se nejedná o vedení účtů na základě smlouvy o účtu ani o poskytování standardních bankovních služeb.

VII. Závěr

Česká národní banka vykázala za rok 2008 zisk v celkové výši 29 128 mil. Kč. Tento příznivý výsledek vyplynul především z kurzových zisků, které ČNB vykázala v důsledku oslabení domácí měny, a dále z výsledků dosažených při správě devizových rezerv.

Ve vnitřním hospodaření (oblast všeobecných provozních nákladů a oblast investic a zásob) postupovala Česká národní banka hospodárně a v návaznosti na stanovený rozpočet.

Celková výše záporného salda provozních nákladů a výnosů se v roce 2008 meziročně snížila o 13 mil. Kč, a to i při zvyšujících se nákladech na zaměstnance. K tomuto výsledku přispěly jak vyšší výnosy, tak i pokles odpisů majetku, telekomunikačních poplatků a nákladů vynaložených na opravy a údržbu informačních technologií a budov ČNB.

Objem výdajů vynaložených v ČNB na pořízení majetku byl v roce 2008 o cca 42 % vyšší než v roce 2007. Zvýšení bylo důsledkem vyšších výdajů do oblasti pořízení hmotného majetku, a to především techniky na počítání a zpracování hotovostí, kde byla dokončena obměna dalších dvou strojů na zpracování bankovek a bylo realizováno rozšíření jednoho stroje umožňující multinominální zpracování bankovek. V ostatních oblastech pořizování majetku byly výdaje mírně nižší než v předchozím roce.

Stanovené úkoly v oblasti péče o zaměstnance banky vyplývající z kolektivní smlouvy byly splněny.

Srovnání nákladů a výnosů ČNB v letech 2008 a 2007

údaje v mil. Kč

Název skupiny	NÁKLADY		VÝNOSY		SALDO	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007

OBLAST MĚNOVÁ

Provádění měnové politiky	14 918	12 514	107	9	-14 811	-12 505
Správa devizových rezerv	11 936	9 772	37 488	34 085	25 552	24 313
Kurzové rozdíly	8 892	47 897	29 106	232	20 214	-47 665
Klientské operace	387	289	683	784	296	495
Ostatní operace	91	3	151	22	60	19
Celkově za oblast měnovou	36 224	70 475	67 535	35 132	31 311	-35 343

OBLAST EMISE A SPRÁVY OBĚŽIVA

Celkově za oblast emise a správy oběživa	342	264	104	58	-238	-206
--	-----	-----	-----	----	------	------

OBLAST PROVOZNÍ

Zaměstnanci	1 159	1 105	0	0	-1 159	-1 105
Správní činnost	1 339	283	1 131	71	-208	-212
Provoz objektů a zařízení	619	665	41	24	-578	-641
Celkově za oblast provozní	3 117	2 053	1 172	95	-1 945	-1 958

Celkové náklady a výnosy	39 683	72 792	68 811	35 285		
HOSPODÁŘSKÝ VÝSLEDEK					29 128	-37 507

Přehled aktiv a pasiv ČNB ke konci roku 2008 a 2007

AKTIVA

Název bilanční položky	k 31. 12. 2008		k 31. 12. 2007	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Zlato	796	0,10	809	0,11
Pohledávky vůči MMF	24 707	3,15	24 209	3,20
Pohledávky vůči zahraničí včetně CP	707 739	90,23	719 681	95,13
Pohledávky vůči tuzemským bankám	38 039	4,85	9	0,00
Hmotný a nehmotný majetek	5 251	0,67	5 519	0,73
Ostatní aktiva	7 863	1,00	6 283	0,83
C e l k e m	784 395	100,00	756 510	100,00

PASIVA

Název bilanční položky	k 31. 12. 2008		k 31. 12. 2007	
	mil. Kč	%	mil. Kč	%
Peníze v oběhu	399 248	50,90	353 703	46,75
Závazky vůči MMF	21 008	2,68	22 162	2,93
Závazky vůči zahraničí	2 838	0,36	97 366	12,87
Závazky vůči tuzemským bankám	307 883	39,25	279 197	36,90
Závazky vůči klientům	178 592	22,77	181 004	23,93
Rezervy	222	0,03	208	0,03
Základní kapitál	1 400	0,18	1 400	0,19
Rezervní fondy	8 046	1,03	8 087	1,07
Oceňovací rozdíly	26 925	3,43	6 655	0,88
Neuhrazená ztráta z předchozích období	-199 640	-25,45	-162 133	-21,43
Zisk nebo ztráta za účetní období	29 128	3,71	-37 507	-4,96
Ostatní pasiva	8 745	1,11	6 368	0,84
C e l k e m	784 395	100,00	756 510	100,00

Vyhodnocení čerpání rozpočtovaných prostředků k 31. prosinci 2008

(údaje uvedeny v tis. Kč)

rozpočtovaná položka	plán a rezerva	skutečnost	poměr v %
Výdaje	2 160 000	2 135 089	98,8 %

Výdaje na provoz	1 956 000	1 931 830	98,8 %
Emise a správa oběživa	348 533	341 734	98,0 %
Nákup peněz	341 795	335 992	98,3 %
Příprava nových platidel	2 062	1 617	78,4 %
Ochrana platidel	4 626	4 125	89,2 %
Stažení neplatných peněz z oběhu	50	0	0,0 %
Provozní výdaje	1 607 467	1 590 096	98,9 %
Osobní výdaje	1 159 028	1 155 378	99,7 %
Správní činnost	286 562	274 872	95,9 %
Provoz objektů a zařízení	161 877	159 846	98,7 %
Rezerva	0		

Výdaje na pořízení majetku	204 000	203 259	99,6 %
Výdaje na pořízení hmotného majetku	167 331	167 292	100,0 %
Stavby, budovy a pozemky	34 557	34 335	99,4 %
Dopravní prostředky	17 732	17 815	100,5 %
Kancelářská technika a spotřební elektronika	514	476	92,6 %
Technika pro úschovu, manipulaci a zpracování hotovostí	74 956	74 902	99,9 %
Výpočetní technika - hardware (HW)	26 732	26 690	99,8 %
Nábytek a doplňkové zařízení interiérů	2 316	2 320	100,2 %
Komunikační technika	352	332	94,3 %
Zabezpečovací zařízení	8 813	9 014	102,3 %
Ostatní hmotný majetek	1 359	1 408	103,6 %
Výdaje na pořízení materiálu	21 363	21 174	99,1 %
Výdaje na pořízení nehmotného majetku	14 940	14 793	99,0 %
Programové vybavení - software (SW)	14 835	14 696	99,1 %
Ostatní nehmotný majetek	105	97	92,4 %
Rezerva	366		

**Jmenovitý seznam právnických osob podle § 34 odst. 1 zákona č. 6/1993 Sb.,
o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů**

IČO	Název	Sídlo - město	Sídlo - ulice
a) účty bankovní odborové organizace a klubu důchodců ČNB			
65732138	CELOBANKOVNÍ ODBOROVÝ VÝBOR OSPPP ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732006	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP ČNB - ÚSTŘEDÍ	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732235	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB PRAHA	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
65732570	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB Č. BUD.	ČESKÉ BUDĚJOVICE	LANNOVA 1
65732839	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB PLZEŇ	PLZEŇ	HUSOVA 10
65733207	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB ÚSTÍ	ÚSTÍ NAD LABEM	KLÁŠTERNÍ 3301/11
65733304	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB HK	HRADEC KRÁLOVÉ	HOŘICKÁ 1652
65733835	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB BRNO	BRNO	ROOSEVELTOVA 18
65734653	ZÁKL. ODBOROVÁ ORG. OSPPP POB. ČNB OSTR.	OSTRAVA 1	NÁDRAŽNÍ 4
48549746	KLUB DŮCHODCŮ ČNB	PRAHA 1	NA PŘÍKOPĚ 28
b) ostatní finanční instituce a jiní vkladatelé			
49710362	FOND POJIŠTĚNÍ VKLADŮ	PRAHA 1	RŮŽOVÁ 15
25662503	ZAJIŠŤOVACÍ FOND DRUŽSTEVNÍCH ZÁLOŽEN	PRAHA 1	BARTOLOMĚJSKÁ 11/291
00010545	AERO VODOCHODY, A. S.	ODOLENA VODA	U LETIŠTĚ 374

Aero Vodochody, a. s. - vazba na záruku poskytnutou Státní bankou československou v cizí měně v roce 1991.